

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальних досягнень учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти

Нормативний документ
Наказ МОН України № 722

Ключові принципи та засади оцінювання за Наказом МОН № 722:

- Об'єктивність та прозорість:** Оцінюються досягнуті результати навчання, а не особистісні якості здобувача освіти.
- Академічна свобода:** Учитель самостійно обирає форми, методи та інструменти оцінювання (спостереження, письмові роботи, тести, проєкти).
- Види оцінювання:** Формувальне (не впливає на підсумкову оцінку), Поточне, Підсумкове (тематичне, семестрове, річне) та ДПА.
- Конфіденційність:** Результати оцінювання є конфіденційними для загалу і повідомляються лише учневі та його батькам.

1. Інтегровані показники оцінювання результатів навчання

1. Когнітивні процеси

Рівень знань, розуміння, здатність відтворювати, аналізувати, синтезувати, критично оцінювати та застосовувати матеріал.

2. Навчальна діяльність

Уміння виконувати навчальні дії, розв'язувати задачі, працювати за інструкцією, зразком чи створювати власні алгоритми.

3. Рівень самостійності

Ступінь потреби в допомозі вчителя/підказках (від повної залежності до повної автономності та ініціативності).

4. Комунікація та взаємодія

Здатність формулювати думки, брати участь у дискусіях, співпрацювати в команді та дотримуватися етикету.

2. Загальна шкала оцінювання (1–12 балів)

Рівень	Бал	Загальна характеристика досягнень здобувача освіти
Початковий	1	Розпізнає окремі об'єкти/явища лише за допомогою вчителя. Навчальні дії виконати не може.
	2	Відтворює незначну частину навчального матеріалу з допомогою; виконати просте завдання за зразком може частково.
	3	За зразком або детальною інструкцією виконує фрагментарні завдання; потребує постійної педагогічної підтримки.
Середній	4	Знає базову інформацію, відтворює її з помилками. Завдання в типових ситуаціях виконує за допомогою.
	5	Розуміє основний зміст навчального матеріалу; виконати стандартне завдання за алгоритмом може самостійно.
	6	Самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях; висловлює елементарні судження, припускаючись окремих помилок.
Достатній	7	Повно відтворює навчальний матеріал, наводить власні приклади, самостійно виправляє помічені помилки.
	8	Упевнено застосовує знання у типових ситуаціях, узагальнює матеріал, робить обґрунтовані висновки.
	9	Вільно володіє вивченим матеріалом; самостійно аналізує, порівнює та систематизує інформацію у стандартних ситуаціях.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

(Українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземні мови)

Рівень / Бали	Аудіювання, читання та аналіз текстів	Говоріння, письмо та мовленнєва творчість
Початковий (1-3 бали)	Розпізнає окремі слова чи речення за допомогою вчителя. Зміст тексту розуміє фрагментарно. Запитання до тексту сприймає важко.	Відтворює окремі репліки чи слова. Припускається значної кількості грубих орфографічних, лексичних та граматичних помилок.
Середній (4-6 балів)	Розуміє основний зміст тексту, визначає головні факти та сюжет. Переказує текст за допомогою детального плану або запитань.	Будує нескладне зв'язне висловлювання. Дотримується базових норм мови, але припускається поодиноких помилок у складних конструкціях.
Достатній (7-9 балів)	Повно розуміє зміст тексту, виділяє головну та другорядну інформацію, характеризує персонажів, визначає тему та ідею.	Самостійно будує логічно впорядковані висловлювання (усні/письмові), вільно аргументує думку, дотримується мовних норм.
Високий (10-12 балів)	Критично оцінює зміст та форму тексту, аналізує підтекст, авторську позицію, художні засоби та соціокультурний контекст.	Створює оригінальні, виразні тексти різних стилів і жанрів; вільно та переконливо веде дискусію, демонструючи багатий словниковий запас.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

(Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта, правознавчі курси)

Рівень / Бали	Історично-просторове та хронологічне орієнтування	Критичний аналіз джерел та громадянська позиція
Початковий (1-3 бали)	З допомогою називає окремі дати чи події, локалізує об'єкти на карті лише за прямою вказівкою вчителя.	Розпізнає окремі історичні/громадянські поняття. Джерела інформації самостійно опрацювати не може.
Середній (4-6 балів)	Встановлює послідовність основних подій, співвідносить події з століттями, читає історичну карту за допомогою легенди.	Виділяє головне в історичному документі чи правовому акті. Пояснює прості причинно-наслідкові зв'язки.
Достатній (7-9 балів)	Вільно орієнтується в хронології, карта зіставляється з текстом. Встановлює складні причинно-наслідкові зв'язки.	Аналізує історичні джерела, порівнює різні точки зору, обґрунтовує значення прав людини та демократичних цінностей.
Високий (10-12 балів)	Системно бачить історичний процес, зіставляє події світової та вітчизняної історії, вільно моделює історичні ситуації.	Критично оцінює історичні джерела та медіатексти, виявляє маніпуляції, дає власну зрілу оцінку історичним діячам і подіям.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: МАТЕМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

(Математика, Алгебра, Геометрія)

Рівень / Бали	Знання понять, математичних фактів та обчислення	Розв'язання задач та математичне моделювання
Початковий (1-3 бали)	Розпізнає математичні символи, фігури чи вирази. Знає окремі формули, але не вміє їх застосовувати без підказки.	Виконує найпростіші арифметичні дії за зразком з допомогою вчителя. Текстову задачу розв'язати не може.
Середній (4-6 балів)	Відтворює базові означення й властивості. Виконує стандартні обчислення та геометричні побудови за алгоритмом.	Розв'язує типові текстові задачі на 1–2 дії за вивченими шаблонами. Потребує допомоги у виборі шляху розв'язання.
Достатній (7-9 балів)	Упевнено володіє вивченим матеріалом, доводить прості теореми, виконує перетворення виразів без системних помилок.	Самостійно розв'язує складніші задачі, будує математичні моделі реальних ситуацій, робить обґрунтовані висновки.
Високий (10-12 балів)	Глибоко й системно розуміє математичну теорію, самостійно доводить складні твердження, виявляє гнучкість мислення.	Знаходить нестандартні, раціональні способи розв'язання задач, досліджує математичні моделі та виправляє логічні хиби.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

(Фізика, Хімія, Біологія, Екологія, Географія, Пізнаємо природу)

Рівень / Бали	Засвоєння наукових фактів і законів	Проведення досліджень, експериментів та спостережень
Початковий (1-3 бали)	Розпізнає окремі природничі об'єкти, прилади чи терміни за допомогою вчителя. Знання фрагментарні.	Спостерігає за дослідом, але самостійно відтворити прості вимірювання чи лабораторні дії не може.
Середній (4-6 балів)	Називає природні явища, поняття, формули. Пояснює основні фізичні/хімічні/біологічні процеси за алгоритмом.	Проводить прості лабораторні дослідження за інструкцією, знімає показники з приладів, припускаючись дрібних помилок.
Достатній (7-9 балів)	Розуміє та пояснює сутність природних законів, встановлює причинно-наслідкові зв'язки в живій і неживій природі.	Самостійно планує і проводить стандартний експеримент, аналізує результати, будує графіки/діаграми, робить висновки.
Високий (10-12 балів)	Системно аналізує глобальні та місцеві екологічні/наукові проблеми, застосовує інтегровані знання природничих наук.	Висуває гіпотези, розробляє та реалізує власні дослідницькі проекти, критично оцінює похибки та достовірність даних.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівень / Бали	Технологічна діяльність, проектування та виготовлення виробів
Початковий (1-3)	Виконує окремі елементарні технологічні операції лише за допомогою та наглядом учителів. Не дотримується правил ТБ без нагадування.
Середній (4-6)	Працює за технологічною картою, виготовляє шаблонний вибір, виконує базові вимірювання та обробку матеріалів з дрібними недоліками.
Достатній (7-9)	Самостійно планує етапи виготовлення виробу, добирає матеріали та інструменти, дотримується правил ТБ, організовує робоче місце.
Високий (10-12)	Розробляє та реалізує творчі проекти від ідеї до готового якісного виробу, вносить раціоналізаторські зміни, оцінює собівартість.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ: МИСТЕЦЬКА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

Рівень / Бали	Художньо-емоційне сприйняття та творча художньо-практична діяльність
Початковий (1-3)	Фрагментарно сприймає твори мистецтва; відтворює елементарні художні/музичні дії за підказкою.
Середній (4-6)	Виражає власне враження від твору на емоційному рівні; виконує творчі завдання за зразком, знає основні мистецькі терміни.
Достатній (7-9)	Аналізує засоби виразності творів мистецтва; самостійно створює художні/музичні образи, виявляє естетичний смак.
Високий (10-12)	Демонструє глибоке розуміння мистецтва, прогамує інтерпретацію творів, оригінальність у творчості та власний художній стиль.

9. КРИТЕРІЇ: СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ГАЛУЗІ

Рівень / Бали	Здоров'я, безпека, добробут та фізична культура
Початковий (1-3)	Має уявлення про правила безпеки та гігієни, але застосовує їх лише під контролем дорослих. Вправи виконує за допомогою.
Середній (4-6)	Знає алгоритми дій у небезпечних ситуаціях, дотримується правил здорового способу життя, виконує базові фізичні вправи за інструкцією.
Достатній (7-9)	Свідомо моделює безпечну поведінку, аналізує ризики для здоров'я, володіє техніками самоконтролю та фізичного розвитку.
Високий (10-12)	Демонструє сталі звички здорового способу життя, ефективно діє в надзвичайних ситуаціях, показує високі особисті досягнення.